

gei adunări către patriarhu: „ca sa para-
sésca presidulu, deóre ce nu scia
a lu purtá.“ — Episcopulu Nikanoru Gruici re-
spunse: „ca unu deputatu n'are dreptu de a admoná
pre presiedintele.“ Intr'aceea patriarhulu nemiscán-
du-se de pre scaunulu seu strigá meren: „Dara Ve
rogu!“ Larm'a si sgomotulu cresceau totu mai mare
atátu intre membrii congresului cátu si intre publiculu
ascultatoriu, pâna ce patriarhulu se vediu induple-
catu de a incheiá siedintia „din caus'a escitatiunei
celei mari a spiriteloru.“

In diu'a acést'a si in cea viitoare, in 15 a lui
Iuliu tienura ambele partide conferintie. In 15 a.
a. se audi, la 6 óre si jumetate, ca 34 membri
ai congresului dintre clericali au depusu mandatele
in mânilor patriarhului si dimpreuna cu ei si cei
patru episcopi.

Devenindu prin acést'a congresulu neapta spre
hotarire, siedintiele congresuale sunt suspendate
in fapta, fára cá congresulu sa fie amanatu séu di-
solvatu formalu.

Acést'a intemplantare a produsu sensatione fórté
mare atátu in Carlovitiu cátu si in Neoplant'a ve-
cina. Nationalii, 29 la numeru, publicare in „Za-
stava“ protestulu loru dimpreuna cu o dechiarati-
une, cumca nu suntu ei de vina la intrerumperea
lucrârilor congresului, cumca suntu destule cesti-
uni preocupátore, spre a se puté tiené siedintie,
dechiara mai departe, cumca ei nu voru fi de locu
responsabili pentru vre-o dauna eventuale a drep-
turilor nationale prin sistarea congresului, deóre ce
din parte-le au facutu totu spre a-si implini deto-
rintia, si aru fi si alesu ablegati, spre a pertractá
despre o invoice, in fino adauge, ca 'si tienu man-
datele si voru face pasii cuviinciosi, spre a apará
drepturile séle si ale poporului.

In Neoplant'a va sa se tiena in dilele viitoare
o adunare si o sa se tramita din partea nationali-
loru o deputatiune la regimu.*)

Sacele, (Sapte-sate) in 6 Iuliu 1869.

(Urmare din nr. tr.)

c) Preotii nostri si-au implinitu si-si im-
plinescu functiunile lorú cá atari in si afara de
biserica; iéra cá propoveditori ai cuventului lui
Ddiu si cá invetiatori ai poporului potú dice, ca
n'au facutu si nu facu multu, afara de unulu doi
din Satulangu, cari in reportu cu capacitatea si

*) In diu'a de adt se face mare si multu abusu cu cu-
ventulu „nationali.“ Din partene, precátu amu pu-
tutu cunósce afacerea din diurnale, aflámu ca resul-
tatulu este fórté in contr'a natiunei serbesci, prin
urmare nenationale; ca in unu corpu cum e congre-
sulu trebuie sa aiba membrii cari lu constitue mai
multu sánge rece si cu deosebire sa lapede preju-
detiulu, ca ori ce parere va veni din partea eclesi-
asticilor trebuie sa fia rea si antinationala, precum
si acést'a trebuie sa cugete ca nu tóta opusetiunea
e unu atacu asupr'a bisericei. Numai tolerantia pa-
rerilor poté duce la rezultate salutari si onorifice,
tertium non datur!

Red

positiunea lorú aru fi pututu face si mai multu! Si
deca-i intrebi ce este caus'a? Unii se escusa cu
nesciintia, altii cu multimea afacerilor familiare
etc. Dupa convingerea mea in sa nici unii, nici
altii nu au si nu potú avé motivu de escusare. Cei
dintáiu nu, fiindu ca omulu prin vointia si silintia
ori-cum totu poté invetiá si face ce-va, atátu pen-
tru sine, cátu si pentru altii. Cei din urma cu atá-
t'a mai putienu nu se potú escusá, de óre-ce pré
bine sciu si d-loru, ca mai pre susu de ori si care
alta afacere trebuie sa-i fia omului implinirea de-
torintieloru chiamarei sele speciale. Prin urmare
atari escusári nu au locu. Ci decá este cá sa
spunemu adevéru, atunci trebuie sa marturisescu,
ca caus'a cea adevérata a neactivitatiei i
preotiloru nostri in privintia acést'a este nein-
teresarea, este comoditatea, este
dómnia lené! Cáci altfelu cum ti-ai puté es-
plicá, cá preotii nostri — decá nu in tóte Dumine-
cile si serbatorile — baremu odata in luna, sa nu
fia in stare sa faca si ei cáte unu cuventu ori si
numai cáte unu estrasu cátu de mititelu din St'a
evangelia séu din cartea de cuventári si sa-lu aplice
dupa impregiorári la lipsele si trebuintiele popo-
rului? Cum ti-ai puté esplicá, ca preotii nostri
sa nu fia in stare prin cáte unu cuventu publicu
ori privatu sa puna parintiloru la anima crescerea
si luminarea fiiloru si fiiceloru sele si sa-i indemne,
cá sa si-i tramita regulatu la scóla, capacitandu-i
prin exemple practice, ca numai asiá se potú folo-
sosi? Pre scurtu: decá n'aru fi caus'a cea pre-
amintita cum ti-ai puté esplicá, cá preotii nostri cá
directori locali de scóla preste totu anulu nici ma-
caru odata sa nu-si ia ostenéla si tempu a os-
pitá la prelegerile invetiatoriului, decátu dóra la e-
samenu?!

O! dara ce dícu? Acestea suntu lucruri, cari
inaltele nóstre organe bisericesci si scolare le-au
concrediutu si lasatu bunéi vointie si zelului fia-
cáriu'a preotu, presupunendu, ca nu va fi nici unulu,
carele sa nu-si cunósca detorintiele chiamarei sele;
si asiá te miri si nu pré, decá si nu se implinescu. —

Suntu in sa altele, care prin repetite ordina-
tiuni, instructiuni si cercularie consistoriale se im-
punu preotiei spre strinsa pazire si urmare, —
si totusi nici acelea nu se realizéza. Asiá p. e.
preotulu este indetoratu a predá tinerimeá din scóla
invetiamentulu religionariu — dóve óre pre septa-
mána, ceea ce credu, cá nu numai la noi, ci si in
alte párti ale archidiecesei pâna acum nu s'a in-
templatu, cu tóte ca prin acést'a numai greutatea
invetiatoriloru s'a maritu, iéra tinerimea n'a suferi-
tu nici o stirbire; pentru ca multi invetiatori
suntu in stare sa propuna religiunea poté si mai
bine cá unii dintre preoti! —

Daru cumu-ti place a audi Dta si publiculu
Dtale, Dle Redactoru, cándu Ve voiu spune, ca in
Sacele de unu deceniu incóce nici cea mai mica
urma de invetiamentu religionaru cu tinerimea esita
din scóla nu s'a observatu, cu alte cuvinte, ca in
Sacele de unu deceniu incóce nu

s'a tienutu nici o catechisati-
une? — In Sacele, unde tinerimea — mai cu sé-
ma cea femeiesca — este in vécu si pururea acasa,
sa nu se tiena catechisatiune!! —

Nu sciu, decá si in alte locuri va fi stándu
tréb'a cu catechisatiunea si respective cu instructi-
unea poporului din partea preotiei totu ca la noi
in Sacele, daru, de siguru se voru fi mai afláandu
multe asemenea triste casuri! —

Apoi in modulu acést'a domniloru, nici cándu
nu vomu poté inaintá! In modulu acést'a din totu
invetiamentulu din scóla pucine si slabe fructe voru
esí, bá la sessulu frumosu mai nimicu, deóre-
ce ne mai avendu alta ocaziune de a se perfec-
tioná — pâna cándu e cá sa intre in viatia conju-
gala — uita si ceea ce au invetiatu mai 'nainte in
pruncia, precum fúu insumi nenorocitu mai esperiá!
In modulu acést'a nici cándu nu vomu poté avé
parinti luminati, cari sa-si scie cresce prefetii lorú
cumu ceru astadi interesele familie, biserice, nati-
unei si patriei! In modulu acést'a nici cándu nu
vomu poté a mai contá si noi románii la unu veni-
toriu mai suridietoriu; pentru ca este cunoscutu, ca
„omulu prostu totu de necasu a fostu!“ —

Ei bine! Daru va intrebá cineva: ce — este
de facutu si cumu? —

Eu din parte-mi de asta-data nu me simtu
competinte a respunde in specialu la acést'a intre-
bare dupla, ci dícu numai atát'a: Sa se intrunésca
tóta preotimea nóstra din Sacele (si incátu iérta
impregiorári si cea din comunele mai invicinate)
si sa tiena la o lalta conferintie regulate parte deo-
sebi, parte impreuna cu invetiatori si cu alti bar-
bati mai inteligenti si mai de influintia din poporu
si in acelea sa se svatúiesca si contieléga fratiesce
despre totu, ce li va spune consciintia, ca ce cade
in interesulu seu si alu poporului seu; in intere-
sulu scólei, biserice si alu natiunei nóstre; in inte-
resulu patriei, statului si alu omenimeá intregi; si
apoi: conclusele séu decisiunile astoru-feliu de con-
ferintie — pre un'a si aceea-si cale sa le realizezo
cu totii de o potriava.

Inchieu cu amintirea cunoscutului proverbu,
ca: „In unire sta puterea“ si a cuvinteloru Mán-
tutorului lunei, cá: unde suntu doi séu trei adu-
nati in numele meu, acolo sum si eu in midiloculu
loru.“ —

Precum vedemu ne aflámu inaintea unei ce-
stiuni de mare interesu, cu deosebire in dilele nó-
stre. Noi scimu, ca voru fi de acei'a destui cari
cetindu aceste síre, si voru díce: Nu avemu noi
destule sarcini si nici o remuneratiune si totusi atá-
tea imputári? Inse scimu si aceea ca viitoriulu
nostru este parte cea mai mare in generatiunile viitoare,
decá le vomu lasá fára de merindea cuvenita, fára de
instructiunea cuviinciosa voru perú de fomea inte-
lectuale pre la calea jumetate. Póte, ba parte asiá
si este, ca zelulu dlui cor. Pa impinsu a vedé lu-
crurile pré negru si unde nu suntu asiá, pentru ca
scimu din propria-ne esperintia ca tocm'a unii din

FOISIÓRA.

Doi frati de cruce.

(Nu e fabula).

Decá ne ocupámu noi cu patri'a nóstra, cu
valile séle fructifere si cu muntii sei mandri si gi-
ganti, aflámu atát'a variatiune, si atát'a romantia,
incátu nu avemu lipsa sa alergámu pâna la Apeni-
nii peninsulei Itali'a séu la Pyrenee Spaniei. Unu
Brigando séu Bravo de acolo nu e cu nici o jota
mai multu, mai reu séu mai inteligentu cá unu
„Bulubasi'a“ de aici. —

Aerulu carpatiloru e chiaru si plinu de putere,
— si „Bulubasi“ nostri se folosescu cá filosofi
naturali (?), voiiosi de poesi'a din nóplea a patr'a,
Partea a II. ale noptiloru carpatine, care díce:

In munti e libertate
Cáci aburii cei rei
Din vái nu potú strabate
Prin aeru susu la ei!

Si, si de-i atinge dorulu de societate umana,
séu er'a seculului civilisárei, Bulubasi nostri se
asiédia in locuri, sate séu orasie cu positiunea ro-
mantica, asiá cum e spre exemplu Breticulu din
sinulu carpatiloru, nu departe de Passulu de Oitazu.
Unu atare casu ne fura tóta atentiunea.

Dupa unu traig liberu prin câmpiele si padu-

rile Moldaviei frumóse, cam pre la Hanulu Pri-
begiloru, incalecau tieranii o „lala nopturna“, ve-
nea preste codrii carpatiloru de buna séma cu scopu
de a „schimbá aerulu“ o atare laie preste 30 de
capete condusi de Bulubasi'a Vaid'a, in lun'a lui
Iuliu a. c. cam pre la St. Petru — la Breticu. —

Placendu-i acestu tirgusioru, vedendu románi
avuti si portu frumosu, se decisera tiganii — dupa
unu consiliu familiaru, de a se imposessiuná si de
a se face cetatieni.

Dupa acést'a consultare merse Bulubasi'a Vaid'a
la judele supremu din Breticu, si-lu facú cunoscutu
cu scopulu lorú. Fiiulu judeului supremu d. F. . . .
de locu i vendú o casa cu 400 fl. v. a., care
suma fára nici o vorba se platí de Bulubasi'a ge-
nerósa.

Ce nu e de lipsa la o casa nóua, si mai cu
séma la un'a cu famili'a asiá numerósa din darulu
lui Ddiu? Tóte! si din tóte tare multu. — Or-
d'a de lacuste se latisa in Breticulu romanescu,
luara totu ce erá de mancare si de vendutu, si
platira tóte celea tare splendidu. —

La bogatulu V. . . . F. . . ., alias P. . . . se
concentrau tiganii in fine.

Dupa ce s'a facutu Bulubasi'a cunoscutu cu
stárilé lui badea V. . . . si ia cumperatu multe
platindu pretiu indoitu, merse intr'o dí la P. . . . si-lu
rugá sa-i schimbe o bancnota de 100 fl. in mai
menunte. Badea F. . . . deschise ladoiulu, si schim-

ba bancnot'a tiganului, — ma Bulubasi'a voi se
recognosceze mai bine, se rugá sa-i mai schimbe
un'a in 2 a 50 fl. v. a.

P. . . . roscolí jaciaele, luá mai din fundu pof-
titele bancnote, si schimbá de nou tiganului. —

Suspinandu, eschiama Bulubasi'a — cam in
monologu: „ai bade V. . . . ai bani destui!“

Avemu, avemu domnule Vaida, ca ni-a datu
Ddiu destui! si P. . . . arata jaciaiele. . . .

Cu o manovra tare intielépta sciú d. Vaid'a
de a-si castigá simpathia si chiaru si amicitia ro-
manului credulu, care in bananimitatea sea nici nu
visá de misielia.

P. . . . omu scumpu, care se 'nchina aurului, cá
pagánii boziloru, vedea pre tiganu voiosu intráandu
la densulu, cáci d. Vaida cumperá totu-deaun'a cáte
cev'a si platea neostenitu cavaleresce.

Ce-i trebuia Cresului P. . . . mai multu de cátu
parale?

Badea V. . . . numea pre blándulu si gene-
rosulu bulubasia „Domnule Vaid'a!“ de buna sé-
ma cá se-i lingusiesca si se-lu lege pre tiganu mai
tare de sine. —

Intr'o dí iéra-si venise bulubasiu in visita la
badea P. . . ., care intr'atátu fu convinsu de onesti-
tatea lui, incátu i dísa:

„Domnule Vaid'a sa ne facemu frati de cruce
si se fimu pretini pâna la mórte!“

preotii și laicii din Sacele au radicat un monumentu frumosu prin înființarea de școle, de cari amintesc dlu corespondinte; inse partea atinsa in urm'a inca nu trebuie negrita, pentru ca scimu ca se dice, ca de unde a esitu unu spiritu necuratu, deca nu va fi grige voru veni siepte și aflându cas'a matura etc. se voru asedia in omu. Dupa ce s'au alungatu intunereculu nesciintei din omu nu trebuie lasatu sa se incube adou'a ora, căci reulu de apoi va fi mai reu decâtu celu dintăiu.

Aceste dise de noi s'au disu in interesulu binelul comunu; nu este eschisu inse nimenea de a respunde. Dorimu inse in acestu casu a se observă cestiunea precătu se pôte de obiectiva. Atunci discussiunea e frumôsa și binefacătoria.

Red.

Domnule Redactoru! In legatura cu publicatiunea dto 15/27 Iuliu a. c. despre înființarea gimnasiului nostru român gr-orientalu din Bradu comitatulu Zarandulu, binevoiti a dá locu in preluatul d-vostre diuaru „Telegrafulu Romanu“ aici alaturatulu statutu gimnasialu aprobatu de către inaltu ministeriu reg. ung. alu cultulu și instructiunei publice.

STATUTU

pentru gimnasiulu român din Bradu comitatulu Zarandulu.

CAPU I.

Caracterulu și calitatea gimnasiului.

§. 1. Gimnasiulu din Bradu, comitatulu Zarandulu, e gimnasiu natiunelu român de legea gr. or.; elu e gimnasiu mare cu optu clase, și se bucura de tôte drepturile și prerogativele unui gimnasiu publicu de statu. —

§. 2. Cursurile scolastice in gimnasiu se voru incepe cu deschiderea a două clase; deschiderea a tôte celorlalte clase, ce se receru pentru unu gimnasiu mare, se va continuá din tempu in tempu pâna la deplin'a completare a loru.

§. 3. De acestu gimnasiu e legata și o scôla normale cu clasele necesarie de preparare pentru intrarea in clasele gimnasiali.

§. 4. Limb'a prelegeriloru și a instructiunei preste totu, precum a afaceriloru și corespondintieloru atătu in launtru câtu și in afara ce se referesce la gimnasiu sêu la averea lui, — e limb'a româna. —

§. 5. Patronii gimnasiului suntu: SS. Constantinu și Elen'a.

CAPU II.

Averea și fundatoriul gimnasiului.

§. 6. Averea sêu fundulu gimnasiului constă din:

1. O casa cu curte și cu o redicatura in Bradu sub nr. 395 cuperata anume pentru localitate de invetiamentu.
2. Bunulu Mihaleni cuperatu pentru fundulu gimnasiului și care e pretinutu in 43,630 fl. v. a.
3. Imprumutulu natiunelu de statu dela anulu 1854 ce prin declaratiuni protocolari și obligatori

le-a cesu la fundulu gimnasiului urmatorele comunităti din comitatulu Zarandulu:

a) Bradu, Valebradu, Mestecanu, Seretielu, Criscioru, Zdraptiu, Mihaleni, Blasieni, Buciesiu, Dupa pietra, (cu prediele sele) Stanisi'a, Potingani, Vac'a și Juncu, din cerculu de pretore alu Bradului;

b) Baiti'a, Craciunesci, Trestia, Selisce, Hartiegani, Caianelu, Pescerea, Ormindea, Corechiu, Rovin'a, Siesuri, Bucuresci, Luncoiulu de susu, Luncoiulu de josu, Rud'a, Podele și Scrofa, — din cerculu de pretore alu Baitiei;

c) Ribiti'a, Ribior'a, Uibaresci, Tomnatecu, Grohotu, Bulzesci, Risculiti'a, Baldovinu, Valemare, Lunc'a, Birtinu, Carastau și Cebea, — din cerculu de pretore alu Baiei de Crisiu;

d) Halmagiu, Halmagielu, Lescior'a, Ciohesti, Tis'a, Tiernurea, Juonesci, Ociu, Ocșioru, Basarabasa, Ciungani, Casanesci, Tataresci, Prihodesci, Vati'a de josu, Brotun'a, Ternav'a, Steia, Tomesci, Teulesci, Leautiu, Dobrotiu, Obersia, Ternaviti'a, Poenari, și Strimb'a, — din cerculu de pretore alu Halmagiului;

e) Banesci, Les'a, Bodesci, Mermesci, Brusturi, Lungsior'a, Vosolociu, Cristesci, Ciuciu, Lazuri, Maguliti'a, Grosi, Aciuv'a, Vidr'a, Aciuti'a, Dumbrav'a, Talaciu, Budesci, Rostoci, Guravalei, Plescuti'a și Poian'a, — din cerculu de pretore alu Aciuvei;

Din acestu imprumutu natiunelu este trecuta pâna acum in obligatiuni pre numele fundulu scolaru gr. or. alu comitatulu Zarandulu, sum'a, nominala de 58,510 fl. m. c. sêu 61,435, fl. v. a. 50 xr.

4. Oferte, daruri, testate sêu legate in bani sêu in alte obiecte;

5. Tax'a scolare;

Din acestu fondu se sustiene și scôla natiunelu legatu de gimnasiu (§ 3.)

§. 7. Comunitătile memorate in §-lu precedentu suntu fundatoriul gimnasiului. —

Afara de acestea, fundatori ai gimnasiului suntu tôte acelea persone fizice sêu morale, cari in fundulu gimnasiului dau odata pentru totu-deun'a celu putienu 100 fl. un'a suta fl. v. a.

CAPU III.

Representanti'a Gimnasiului.

§. 8. Corpulu reprezentativu alu gimnasiului și alu funduriloru lui, lu constituiescu membrii sinodului protopopescu gr. or. alu tractulu Zarandulu (Bradu) intrunuti cu membri sinodului protopopescu gr. or. alu Tractulu Halmagiu.

§. 9. Acestu corpu reprezentativu, și respective aceste sinode, se compunu conformu statutulu organicu alu congresulu bisericescu dela an. 1868, §§. 38. și 40. (§ 51 din acestea statute).

§. 10. Corpulu reprezentativu alu gimnasiului va tiene de regula in totu anulu o adunare generale la diu'a SS. Constantinu și Elen'a.

Cerendu trebuintele va puté tiene și mai de multe ori. —

§. 11. Presedintele reprezentatiei (§ 8.) este protopresviterulu român gr. or. alu tractulu Zarandulu (Bradu).

In odai'a remasa numai lelea Mariutia, demna muiere a lui V... singura cu ceat'a obscura.

Un'a nevêsta dintra fiii infernali, se apropiá de lelea Mariutia i strinse unu florinasiu de argintu in mâna, și i siopti iote in ureche: că se faca bine, se i dee unu paharelu de vinarsu mai bunu, ca o dore tare la inima, ma numai pre sub ascunsu, ca deca o vede sócras'a biindu, — o ocaresce reu.

Florinasiulu de locu se perdú sub catrinti'a lelei Marisca, care merse inainte, ducându pre tigan'a tenera intr'o camera și inchise usi'a dupa sine, avendu discretiune către tiganu; — dedú nevetei cerutulu vinarsu, — ma tigan'a vediendu olulu cu crastavetii pre masa, se roga se faca lelea Mariutia bine, sei dee și unu crastavete muratu, — ca i se pare a fi in „buna sperantia“ Mariuti'a servila i dedú, ma nevêst'a i dise ca acel'a nu i place, se i dee unulu chiaru din fundu, ca de acel'a asiá i de doru.

Pâna ce ambla P... cu Vod'a, pâna ce roscoti Mariuti'a fendulu ôlei, folosi lai'a tiganesca tempulu frumosu, scósera un'a chiaie generala, deschisera ladoiulu grasu a lui F... și luá dintr'unu jacicau 400 din tr'altulu 300 de galbeni, și ôre câte sute de bancnote, umplura jacicalele in acela-si volumu cu cruceri, incuiara ladoiulu, și cându pasira absentii in casa, eata aflara tiganii fara sminta in aceia-si positura, cum i-au lasatu.

Afara de acest'a reprezentanti'a va avé unu vice-presedinte și doi secretari cari se alegu de către adunarea generale pre tempulu câtu tiene activitatea reprezentatiei.

§. 12. Afacerile sinodeloru Zarandulu și Halmagiu intrunite cá reprezentanti'a a gimnasiului suntu:

1. a alege din sinulu seu unu comitetu de 12 membrii pentru administrarea funduriloru gimnasiului și pentru inspectiunarea lui.

2. a ingrigi pentru prosperarea și inaintarea spirituale și materiale a gimnasiului.

3. A priveghia asupr'a administrărei fonduriloru și inspectiunărei gimnasiului;

4. A cere in totu anulu dela comitetu ratiociniulu despre venitele și spelele gimnasiului, și a le censurá;

5. a staveri budgetulu anuale alu gimnasiului substernutu in totu anulu de către comitetu;

6. a cere dela comitetu deslusire despre lips'a atătu la censurarea ratiociniulu, câtu și la staverirea bugetului;

7. a vedé cá comitetulu sa-si implinesca functiunea cu scumpetate și averea gimnasiului se nu sufere dauna; altmintrea este in dreptu a demisiuná, alu trage la respundere, și a-si alege altulu;

8. a alege profesorii, și respective a candida la posturile vacanti, și a face in privinti'a acest'a substernerile la consistoriulu arhiepiscopescu român gr. or. din Transilvani'a pentru intarire, respective denumire;

9. a defige și staveri didactrula sêu tax'a scolare;

10. a decide despre tôte obiectele ce prin acestea statute nu suntu date in competinti'a comitetulu;

11. a modificá acestea statute dupa impregiurări și pre lângă aprobarea locuriloru mai inalte fara inșă a prejudecă scopulu esentialu alu ipstitutulu.

§. 13. Cá reprezentanti'a se póta aduce concluse și decisiuni valide, se cere majoritatea membriloru ei.

§. 14. Representanti'a se conchiama in adunare generale ordinaria sêu extraordinaria (§ 10) de către presedintele ei, și celu putienu cu 14 zile inainte de diu'a defipta pentru intrunire.

§. 15. Representanti'a va avé unu sigilu cu emblem'a SS. Constantinu și Elen'a și cu inscriptiunea „Representanti'a Gimnasiului român gr. or. din Bradu“.

(Va urmá.)

Romani'a.

Ne pare bine ca la cele despre rectificarea frontarielor aflămu in „Monitoriulu“ român unu comunicatu mai liniscitoriu. Pentru informarea publiculu lu reproducemu dupa diuariele ce ne vinu din Romani'a:

„Unele diuarie canta, cu tôte informările ce s'au publicatu in „Monitoru“ asupr'a casulu de la Chiaja, a neliniscí spiritele, afirmându ca navaliri de cete

Fratele de cruce bulubasia Vaid'a se afla de aici inainte pre terentulu sicuru, căci si-a ajunsu tienti'a auria de multe ori in visu calculata scia pre românulu bogatu fara suspiciu.

Insusi fratele de cruce, orbalu P... se visa in lacomi'a sea nemarginita milionariu din banii haiduculu.

Adeca ambii erau contenti si tare fericiti, ... inșă nemiulu dice: „Wer zu letzt lacht, lacht am besten.“

Tiganii serbau diu'a incetianirii loru cu unu ospetiu splendidu, la care fu anume badea V... de bulubasia in persóna invitatu.

P... bogatulu, cu câtă minte are, mergea, ma spre noroculu lui luncalecá cuscrulu seu Reverendisimulu Domnu Parente S... care lu retienuse.

Ma vod'a nopturnu a corturiloru nu-si lasa viptim'a din ghiarale sele peatose

Intr'o di intra d. Vaid'a cu tóta famili'a sea la badea V... in casa.

P... cumu i diari, sarí la vod'a inainte, lu luá de mâna, și lu intrebá, ca cu ce i pôte servi?

„Amu lipsa inca multe de tôte bade Vasile“ — disa Tiganulu. F... i dedú bratiu, și lu duse in pivniti'a, in camer'a de cârnuri prio podu la slănini, — numai densulu scie inca pre unde. —

Bulubasi'a cuperata, platí generosu, și dupa repetirea acestei monovre in mai multe locuri cu succesu bunu, perí lai'a tiganiloru inca in aceia-si di!

Bietulu român se tredise, ma prea tardiu, căci darabantii și gendarmii tramisi dupa tiganu, ajunsera pre bulubasia inca cu unu ortacu la Cohalmu, i adusera in puscari'a Breticului, mai lai'a tiganu cu galbinasii lui F... a trecutu de buna sêma ier' in Moldavi'a, unde nici cuculu nu cânta dupa ei. —

Constatatu e cumca Vaid'a in persóna n'a furatu, și fiindu ca cu marturii nu lu pôte invinge, cauta sa i dee românulu inca satisfactiune de onóre.

Sermanu române, bunanimitatea ta neturburata toti, chiaru și aceea mai dejosita creatura unu tiganu ti-o folosesece spre a te inșielá, pentru aceea ach:

Deseéptate române!

Pre V... F... aliasu P..., nu-lu compátimesce nime, ca avendu bani, — cu cari lu a daruitu dumnedieu — precum dice lumea, in padurile carpatiloru din nisce desagi haiducesci, — și a lasatu totusi, doi feciori mândri ce-i are, „se crésca ca animalele“! In privinti'a sumei mare de galbeni perduti i remase proverbulu turcescu:

Harramu geldi —

Harramu getti! —

A.—P.—d. M.—

de unguri aru fi fostu si la Predealu si la Canoni si la alte locuri, si ca chiaru la Chiaia autoritatea româna aru fi statu a parlamentu mai multe dile cu ceta ce se ivise la acelu punctu. Tote aceste sciri suntu cu desaversire nefundate. Afara de navalirea dela Chiaia nu s'a mai intemplatu nicairi altu-ceva analogu. Chiaru la Chiaia cei ce s'au ivitu acolo s'au retrasu indata in acea di, la 14 ale curentei.

Inca dela 16, timpul strictu necesariu spre a ajunge scirea in capitala, s'a si luat mesurile cuvenite. Paz'a frontierei s'a intaritu la acelu punctu, ordinile de a respinge fortia prin fortia suntu precise; dera pâna acum totulu este in linisce, si nici o violentia noua nu s'a ivitu. Ori ce s'aru mai intemplantu guvernulu va face indata cunoscutu publicului, care va sci ast-feliu sa se ferisca de scirile neintemeiate.

(Comunicatu.)

Varietati.

Alegeri. In sinodulu presbiterale alu tractului Cincului-mare si a unei [partii] din alu Nocrichiului, tienutu in 19 Iuliu st. v. la delegarea P. Protosingelu Nicolau Pope'a sub presiedinti'a ei si ale seale a parintelui Ignatiu Mandocea se alese de membru alu senatului scolaru districtuale cu majoritatea voturilor parintele I. Mandocea.

36-2 AVISU.

Despre scola comerciala si reala româna gr-or. in Brasiovu.

Cu 1-a Septemvre anulului 1869 s. v. se va deschide in Brasiovu classa: I-a a scolei reale cu cursu de trei ani precum si classa I-a a scolei comerciale totu cu cursu de trei ani. Clasele urmatore se voru deschide succesiv din anu in anu. Aceste scoli noue române menite de a cresce români calificati in sciintiele reale si comerciale, se creedia dupa cele mai bune modele de scola reala si comerciala din Austria si din Germania, de câtra reprezentatiunile coloru doue comune bisericesci române gr-or. din scheiu si din cetate, din subventiune maritimosa cu care le a dotatu camera Romaniei. Indiestrata cu profesori români calificati, scolele acestea cu limba de propunere romanésca, voru fi, asiâ speramu, o adevarata bino-facere pentu natiunea româna.

Elevi se primescu in prim'a clasa reala numai de ceta, care au petrecutu cele patru clase normale s'au principale, iera in prim'a clasa comerciala numai de aceea, care au absolvatu seu unu gimnasiu inferioru de 4 clase, seu o scola reala de 3 clase.

Brasiovu, 19/31 Iuliu 1869.

Efori'a scoleloru centrale române gr. or.
Damianu Datco,
Presiedinte.

37-2 Concursu.

La scolele gimnasiale, reale si comerciale române gr. or. din Brasiovu se deschide concursu pentu urmatorele posturi de profesori.

1. Unu profesor de sciintiele naturale pentu gimnasiulu intregu si de Matematica pentu gimnasiulu inferioru. Acestu profesor fiindu necesitate va predâ unele obiecte din sfera sea si la scola reala si la cea comerciala.
2. Unu profesor de comtabilitate, Aritmetica si Correspondentia mercantila la scola comerciala cu aplicare eventuala si la scola reala.
3. Unu profesor pentu Geometria descriptiva. Desemnulu linearu si Aritmetica la scola reala.
4. Unu profesor de limb'a francesa pentu gimnasiu, scola reala si scola comerciala. Salariile anuale pentu posturile de sub 1. 2. si 3. suntu de 800 fl. v. a. si prospectu de inaintare la 900 fl. v. a. iera pentu profesorulu de limb'a francesa de 600 fl. v. a. pe anu. 900 fl. v. a. pe anu.

Limb'a, in care se predau obiectele la tote scolele amintite, este cea româna. Fiecare din profesorii alesi va servi anulu primu de proba, iera in anulu alu doilea aflându-se corespondentiu chiamarii seale va primi decretulu de denumire definitiva.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea

Doritorii, de a ocupa unulu din aceste posturi, sa binevoiasca a asterne la subscris'a eforia celu multu pâna in 15 Augustu a. c. s. v. concursule loru insocite de documentele, prin care dovedescu a) ca suntu nascuti români de religiunea ortodocsa orientala, b) ca au conduita morala si politica buna si c) suntu calificati pentu postulu, la care competéza. — Calificatiunea la postulu 1. se documentéza prin testimoni de maturitate si prin atestatu despre absolvarea cu succesu a facultatii filosofice la vre-o universitate; iera pentu posturile 2 si 3 prin testimoni despre absolvarea unei scoli reale seu comerciale superioare, seu a unui institutu tehnicu.

Se intielege de sine, ca acei competitori, care voru dovedi calificatiune mai mare, seu prin esamene formale, seu prin pracsca câstigata pâna acuma, voru fi preferiti.

Brasiovu 19/31 Iuliu 1869.

Efori'a scoleloru centrale
române gr. orientala.

Damianu Datco
Presiedinte.

34-2 Publicatiune.

Inaltulu ministeriu regiu de culte si instructiune publica cu rescriptulu dela 14. Iuliu a. c. nr. 11,387. a intaritu statulele gimnasiulu românu greco-orientale din Bradu, comitatulu Zarandulu.

Acestu gimnasiu e gimnasiu mare cu optu clase, si in intielesulu statuleloru intarite, se bucura de tote drepturile si prerogativele unui gimnasiu publicu de stat.

Ceea ce cu acea adaugere se face publicamente cunoscutu, ca cursurile scolastice in acestu gimnasiu conformu statuleloru, se voru incepe pentu anulu scolasticu 1869-70 cu I, si a II clase gimnasiale si se voru continua din anu in anu pâna la completarea institutulu cu optu clase.

Bradu 15/27. 1869.

Presidiulu comisiunei scolare.

35-2 Concursu.

Inaltulu ministeriu r. de culte si instructiune publica aprobându statulele gimnasiulu românu gr. orientale din Bradu, comitatulu Zarandulu, cursurile scolastice in acestu institutu se voru incepe cu deschiderea claselor I, si II. gimnasiale.

Dreptu aceea pentu ocuparea posturilor de doi profesori ordinari in aceste clase se escrie concursu pâna la 15/27 Augustu 1869.

Doritorii de a fi alesi la aceste posturi voru avé a documentâ: a, purtare buna morale; b, sciinti'a perfecta a limbei române, carea este limb'a invatiamentulu; c, ca au absolvitu cu succesu bunu cursulu filosoficu si filologicu in vreunu institutu din patria seu din strainatate; seu ca a servitu la vre-unu gimnasiu publicu celu pucinu doi ani câ profesore suplentu; seu ca a absolvitu gimnasiulu si a depusu cu succesu bunu esaminulu de maturitate; seu ca a terminatu cu aseminea succesu cursulu clericalu ori pedagogicu in vre-unulu din institutule pedagogico-teologice gr-orientale române.

Concurentii voru avé de a areta anca ce cunosciintie de alte limbe au.

Cu unulu fia-care din aceste posturi e legatu unu salariu anualu de 600 fl. v. a., si dreptulu de a inaintâ in salariu mai mare.

Concursule voru fi a se adresâ la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Bradu 15/27. Iuliu 1869.

Presidele comisiunei scolare române
gr-or. din comitatu Zarandului.

24-2 Concursu.

La scola populare elementarie gr-or. din Darstele Brasiovului a devenitu vacantu postulu invetiatorescu, cu care este impreunatu unu salariu anualu de 130 fl. v. a. pre langa quartiru de locuintia si lemne de focu.

Doritorii de a ocupa aceta statiune suntu postiti, câ recursurile loru inzertrate cu documentele inaltu prescise, — despre calificatiunea si purtarea loru morale si politica — si adresate câtra preonoratulu scaunu protopopescu I alu Brasio-

vului — sa le tramita subscrisulu comitetu parochialu.

Darste, in 16 Iuliu 1869.

Comitetulu parochiale alu comunei gr-or. din Darste.

Tom'a Bersanu,
Presiedinte.

(23-1) Concursu.

Spre ocuparea unei statiuni de invetiatoriu la scola normale româna gr. or. din Bradu, comitatulu Zarandului cu carea este impreunatu unu salariu de 450 fl. v. a., se escrie prin aceta concursu pâna la 15/27 Augustu a. c.

Concurentii la aceta statiune au a documentâ: a) purtare buna morale; b) sciinti'a perfecta a limbei române, carea este limb'a invetiamentulu; c) ca au absolvitu celu putieniu gimnasiulu inferioru cu succesu bunu, si cursulu pedagogicu la unulu din institutule nostre pedagogico-teologice române greco-orientale din Sabiiu seu Aradu.

Concurentii au a-si tramite suplicele loru concursuale la subscrisulu pâna la terminulu indicatu. Bradu, 17/29 Augustu 1869.

Presiedintele comisiunei scolare române
gr. or. din comitatulu Zarandului.

Banc'a generale de asiguratiune reciproca

„Transilvania“

Publicatiune.

Fiindu numerulu recerutu de actiuni pentu activarea ramului asiguratiunei pre vietia subscrisu rugamu in sensulu § 2 a statuleloru aprobate (dispusetiuni introductore) care prescrie platirea de 30% la fondulu de intemeiare spre activarea, pre toti on. subscribenti, cari au solvitu numai 10% a mai solvi pentu fia-care actiune subscrisa 20 fl. v. a. pâna in 1-a Septemvre a. c. c. n.

Actiunile acele, pentu cari nu se facu pâna la terminulu mentionatu solvirile de 20%, se voru dechiarâ in sensulu dispusetiunei statutarie de susu de decadiute in favorea fondulu de spese alu societatiei si se emitu in loculu loru altele. —

Solvirile se potu face atatu la cas'a nostra centrala in Sabiiu, Strad'a Cisanadii nr. 176, câtu si la directiunile cercuale si reprezentantiele nostre speciale.

Actiunile originale se voru estradâ de aseminea pâna la 1-a Septemvre a. c. cu cuponii intereselor respectivi.

Anotare.

1. Sumele dejâ seu in urma provocarei acestei'a solvite, se usu-réza din diu'a prestarei solvirei cu 6%.
2. Publicatiunea de susu nu impedece curgerea subscripsiunei pâna la implinirea totala a celoru 3000 de actiuni la fondulu de intemeiare si suntu a se solvi la subscripsiunile cele noue numai 10%.

Solvirile urmatore pentu astfeliu de subscripsiuni se voru recere deosebitu.

3. Actiunile pentu cari s'au solvitu 30% participéza cu dividendele de 15% la castigulu fia-cârui ramu de asiguratiune dejâ activatulu. —

Sabiiu, in 25 Iuliu 1869

Directiunea generala a bancii
de asiguratiune
„Transilvania“.

Banc'a generale de asiguratiune reciproca

„TRANSILVANIA“

PUBLICATIUNE.

In prim'a Augustu a. c. c. n. decade cuponulu dupa actiunile fondulu nostru de intemeiare. Aceta se va solvi atatu la cas'a nostra centrala de aici, Strad'a Cisanadii Nr. 176, câtu si la tote directiunile cercuale si reprezentantiele nostre cu 90 xr. v. a. unulu. — Onoratulu publicu, care posed astfeliu de actiuni, e dara rugatu a se adresâ pentu solvirea cuponulu la locurile aseminate.

Sabiiu, 21 Iuliu 1869.

25-2

Editor'a si tipariulu tipografiei archidieceasane.